

جایزه نوبل یکی از معتبرترین و پر افتخارترین جوایزی است که هر ساله در حوزه‌های مختلف به دانشمند یا دانشمندانی اعطا می‌شود. جایزه‌ای که هر دانشمندی آرزو دارد، آن را کسب کند، اما شاید هیچ‌گاه موفق به دریافت آن نشود. منشا پیدایش این جایزه به سال 1895 میلادی باز می‌گردد که آلفرد نوبل دانشمند شهیر سوئدی که به عنوان کاشف دینامیت از او یاد می‌برند وصیت کرد هر ساله به برگزیدگان رشته‌های علمی جایزه‌ای اعطا شود. امسال نیز مطابق روال سال‌های گذشته این رویداد برگزار شد و در زمان نگارش این مقاله اسامی برندگان جوایز رشته‌های پزشکی، فیزیک و شیمی اعلام شد. در این مقاله به‌طور مختصر به دستاورد دانشمندانی که موفق شدن چنین عنوانی را از آن خود کنند نگاهی خواهیم داشت.

**به روزرسانی در تاریخ ۹۸/۷/۱۹
جایزه نوبل چیست؟**

جایزه نقدی نوبل برابر با 9 میلیون کرون سوئد است که تقریباً برابر با 830 هزار یورو می‌شود. مطابق با روال هر ساله جایزه نوبل در تاریخ 10 دسامبر مصادف با زمانی که آلفرد نوبل دیده از جهان فروبست در استکهلم و نروژ به برندگان اعطا خواهد شد. لازم به توضیح است که نام برنده جایزه صلح نوبل در کشور نروژ اعلام می‌شود، اما در مورد سایر رشته‌ها نام برندگان در کشور سوئد اعلام می‌شود. در رشته اقتصاد نیز از ابتدا قرار نبود جایزه‌ای پرداخت شود، اما در 50 سال گذشته بانک سلطنتی سوئد هزینه پرداخت این جایزه را متقبل شده است. در جریان برگزاری این مراسم به برندگان ضمن پرداخت جایزه نقدی، مدال و مدرک رسمی نوبل نیز پرداخت می‌شود. سال گذشته میلادی جایزه نوبل در رشته فیزیولوژی و پزشکی به جیمز آلیسون از کشور ایالات متحده و تاسوکو هونجو از کشور ژاپن اعطا شد. این دانشمندان موفق شدند در زمینه فعال کردن سیستم ایمنی بدن در مبارزه با سلول‌های سرطانی راهکاری را ابداع کنند. مراسم نوبل تا به امروز نزدیک به 109 مرتبه برگزار شده و 216 نفر موفق شدند این جایزه را دریافت کنند. البته سال گذشته میلادی به دلیل یکسری مسائل و مشکلات جایزه‌ای پرداخت نشد. تقریباً در تمامی ادوار مختلفی که این مراسم برگزار شده است، همواره حرف و حدیث‌هایی پیرامون آن شکل گرفته است. به‌طور مثال، برخی از دانشمندان شهیر هیچ‌گاه موفق به دریافت آن نشدند، برخی دیگر که دستاورد آن‌ها در ساخت سلاح‌های شیمیایی استفاده شد این جایزه را دریافت کردند و برخی دیگر نیز از دریافت این جایزه امتناع کرده و به نوعی به آن پشت کردند.

شروع به‌کار با جایزه نوبل پزشکی

جایزه نوبل بیشتر به دلیل دستاوردهای رشته‌های پزشکی و فیزیک شناخته می‌شود، هرچند در رشته‌های ادبیات و اقتصاد نیز به افراد حائز شرایط که دستاوردهای آن‌ها به‌طور اجتماعی (ادبیات) و اقتصادی (بر کسب‌وکار در مقیاس جهانی) بر زندگی میلیارد نفر تاثیر گذار باشد پرداخت می‌شود. البته روال جایزه نوبل به این شکل است که در رشته‌های فیزیک، شیمی و پزشکی به‌طور همزمان جایزه به دانشمند یا دانشمندانی که روی یک موضوع واحد تحقیق کرده‌اند اعطا می‌شود. البته قواعد مشخصی بر اعطای جوایز حکم‌فرما است که به‌طور مثال بیش از سه دانشمندان در یک رشته به‌طور همزمان نمی‌توانند برنده این جایزه شوند. در مراسم امسال که شروع آن دوشنبه 7 اکتبر بود، راس ساعت 11 و 30 دقیقه صبح در استکهلم پایتخت سوئد نام برندگان جایزه نوبل در رشته پزشکی و فیزیولوژی اعلام شد. این دانشمندان برجسته علوم سلولی به نام‌های ویلیام جی کیلین و گرگ سمزرا از ایالات متحده و سرپیتر

این دانشمندان بزرگ به پاس زحماتی که در زمینه چگونگی سازگاری سلولها با اکسیژن موجود تحقیقات فراوانی را انجام دادند موفق به دریافت این جایزه شدند. این دانشمندان موفق شدند روشهایی را پیدا کنند که بر اساس آنها سلولهای می‌توانند اکسیژن را حس کرده و واکنش‌های خود را هماهنگ با دریافت اکسیژن کنند. در این پژوهش دانشمندان دریافتند مولکولها از چه مکانیسمی استفاده می‌کنند تا فعالیت ژن‌ها در واکنش به کم یا زیاد شدن حجم اکسیژن را تنظیم کنند. دستاورد این دانشمندان در مبارزه با بیماری کم خونی، سرطان و سایر بیماری‌های مرتبط حائز اهمیت است.

برندگان نوبل فیزیک 2019

روز سه‌شنبه 8 اکتبر برابر با 16 مهر جایزه نوبل در رشته فیزیک به جیمز پیلز (پژوهشگر امریکایی-کانادایی) به دلیل تحقیقات مستمر در زمینه اکتشافات نظری در کیهان‌شناسی، میشل مایور و دیدیه کولو (پژوهشگران سوئیسی) به دلیل تحقیقات مستمر در زمینه کشف یک سیاره در حال گردش به دور یک ستاره فراخورشیدی اعطا شد.

جیمز پیلبز با تلاش‌های مستمر خود درک ما از سرگذشت کیهان به ویژه در ارتباط با انفجار بزرگ بیگ‌بنگ را بهبود بخشید. مایکل مایور و دیدیه کولوز در سال 1995 میلادی موفق شدند برای اولین بار اولین سایره فراخورشیدی که دور ستاره‌ای شبیه به خورشید در حال چرخیدن بود را کشف کنند. لازم به توضیح است که سال گذشته میلادی جایزه این رشته به آرتور اشکین فیزیک‌دان شهیر آمریکایی، ژرار مورو فیزیک‌دان فرانسوی و دانا استریکلند از کانادا پرداخت شد.

برندگان نوبل شیمی 2019

روز چهارشنبه 9 اکتبر برابر با 17 مهرماه برندگان جایزه نوبل شیمی مشخص شدند. جایزه امسال به‌طور مشترک به جان بی گوادیناف شیمی‌دان برجسته ایالات متحده، استنلی ویتینگهام شیمی‌دان برجسته انگلیسی و آیرا یوشینو

شیمی‌دان برجسته ژاپنی اعطا شد. جایزه امسال به دلیل دستاورد بزرگ این دانشمندان در زمینه بهبود عملکرد باتری‌های لیتیون- یون اعطا شد. آکادمی نوبل در پیامی دلیل انتخاب خود را این‌گونه تشریح کرد: «باتری‌های لیتیوم - یون زندگی ما را به‌طور کامل دستخوش تغییر کرده‌اند. این باتری‌های امروزه در بیشتر دستگاه‌های همراه از باتری گوشی‌های هوشمند گرفته تا خودروهای الکتریکی، لپ‌تاپ‌ها، هدفون‌های بی‌سیم، دستگاه‌های ذخیره‌سازی انرژی، باتری‌های برق اضطراری و... استفاده می‌شوند. این سه دانشمند شهیر به دلیل فعالیت‌های چشم‌گیری که باعث خواهد شد باتری‌های قابل شارژ قابل استفاده در دستگاه‌های الکترونیکی با کارآمدی بهتری نسبت به گذشته استفاده شوند، به عنوان برگزیدگان امسال شناخته شده‌اند. دستاورد این دانشمندان جهانی همواره قابل شارژ را پدید خواهد آورد. این دانشمندان با اختراع خود شرایط مناسبی را برای جامعه‌ای بدون سوخت فسیلی ایجاد کردند. اختراع این دانشمندان به ما اجازه می‌دهد مقدار قابل توجهی از انرژی‌های خورشیدی و بادی را ذخیره کنیم و یک گام دیگر به دنیای بدون سوخت فسیلی نزدیک‌تر شویم.» باتری‌های لیتیوم یون، گونه خاصی از باتری‌ها هستند که وزن سبکی داشته و قابلیت شارژدهی بالا دارند و امروزه در دستگاه‌هایی که نیازمند توان الکتریکی بالایی هستند همچون خودروهای الکتریکی، لپ‌تاپ‌ها و گوشی‌های همراه استفاده می‌شوند. نکته جالب توجهی در خصوص جایزه امسال وجود دارد که پروفیسور گوادیناف امریکایی در سن 96 سالگی موفق به دریافت این جایزه شده است.

برندگان نوبل ادبیات 2018 و 2019

آکادمی سوئد روز پنج شنبه 10 اکتبر اسامی برندگان جایزه نوبل ادبیات 2018 و 2019 را اعلام کرد. جایزه نوبل ادبیات سال 2018 میلادی به اولگا توکارشوک، نویسنده شهیر لهستانی به دلیل سبک خاصی از تخیل‌پردازی که فراتر از زندگی روزمره انسان‌ها را به تصویر کشیده است و جایزه نوبل سال 2019 به پیتر هاندکه رمان‌نویس و نمایشنامه‌نویس اتریشی اهدا خواهد شد. انتخاب هاندکه نیز همانند سال‌های دور یک انتخاب چالشی و جنجال‌برانگیز به شمار می‌رود، زیرا او یکی از افرادی است که پیشنهاد داده بود جایزه نوبل ادبیات حذف شود. آثار هاندکه به زبان‌های متعددی ترجمه شده‌اند. سال گذشته میلادی به دلیل وجود یکسری مشکلات و مسائل مهم که بحران جدی را برای آکادمی به وجود آورد هیچ جایزه‌ای در بخش ادبیات اعطا نشد و قرار شد امسال جایزه سال گذشته نیز اعطا شود. دلیل بروز این مشکل ژان کلود آرنو، شهروند دو تابعیتی سوئدی- فرانسوی و همسر یکی از هفت عضو دائمی این کمیته بود که به یکسری مسائل متهم شده بود که در نهایت پس از حضور در دادگاه به دو سال و نیم حبس محکوم شد. سال گذشته با استعفای چهار عضو این شورا عملاً امکان انتخاب برنده جایزه ادبیات به حالت تعلیق درآمد تا این‌که اعضا جدید که عضویت آن‌ها مادام‌العمر است انتخاب شدند.

ابی احمد علی، نخست وزیر جمهوری دموکراتیک فدرال اتیوپی، برنده جایزه صلح نوبل برای سال ۲۰۱۹

کمیته نوبل امروز، برنده جایزه صلح نوبل 2019 را معرفی کرد. در این مراسم که در شهر اسلو پایتخت کشور نروژ برگزار شد، ابی احمد علی نخست‌وزیر اتیوپی به عنوان برنده جایزه صلح نوبل شناخته شد. این کمیته دلیل انتخاب ابی احمد علی را تلاش‌های مستمر او در برقراری صلح و گسترش همکاری‌های بین‌المللی و همچنین ابتکار منحصر به فرد او در حل مناقشات مرزی با همسایه شمالی (اریتره) اعلام کرد. احمد علی از زمان که به قدرت رسیده است، برنامه‌های مفصل و گسترده‌ای برای بهبود شرایط اقتصادی و سیاسی به کار گرفت. وی پس از 20 سال رابطه تیره با اریتره، موفق شد روابط دو کشور را بهبود دهد که ماحصل این تلاش‌ها یک توافق صلح بین دو کشور بود که باعث شد تنش بین این دو کشور پایان پذیرد. پیش از آن‌که آقای علی به عنوان برنده جایزه نوبل شناخته شود، رسانه‌ها و سایت‌های خبری اسامی افراد مختلفی را برای دریافت این جایزه مطرح کرده بودند که گرتا تونبرگ فعال 16 ساله محیط زیست، آنگلا مرکل صدراعظم آلمان، ابی احمد علی نخست‌وزیر اتیوپی، نخست‌وزیر یونان از شناخته شده‌ترین این چهره‌ها بودند. جایزه صلح نوبل بنا به درخواست بنیان‌گذار آن آلفرد نوبل در شهر اسلو اعطا می‌شود. بنیاد نوبل از سال 1901 تا به امروز به 99 فرد و سازمان جایزه صلح نوبل را اهدا کرده است. با اعلام نام آخرین برنده جایزه نوبل مراسم امسال نیز به پایان رسید و در میان 12 نفری که توانستند این جایزه را دریافت کنند، تنها یک زن (اولگا توکارشووک) وجود داشت. پس از اعلام اسامی برندگان قرار است طی مراسمی ویژه در تاریخ 10 دسامبر مصادف با سالگرد درگذشت آلفرد نوبل، از برندگان تقدیر و جوایز آن‌ها که شامل مدال طلا، دیپلم افتخار و جایزه نقدی به ارزش 918 هزار دلار است به افراد پرداخت شود.

تاریخ انتشار:

18 مهر 1398

نشانی منبع:

<https://www.shabakeh-mag.com/news/world/16145/%D8%A8%D8%B1%D9%86%D8%AF%DA%AF%D8%A7%D9%86-%D8%AC%D8%A7%DB%8C%D8%B2%D9%87-%D9%86%D9%88%D8%A8%D9%84-2019-%DA%86%D9%87-%DA%A9%D8%B3%D8%A7%D9%86%DB%8C-%D9%87%D8%B3%D8%AA%D9%86%D8%AF-%D9%88-%DA%86%D9%87-%D8%AF%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%88%D8%B1%D8%AF%DB%8C-%D8%AF%D8%A7%D8%B4%D8%AA%D9%87%E2%80%8C%D8%A7%D9%86%D8%AF%D8%9F>